

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การกลับเป็นผู้ประกันตน
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๕/๒๕๕๓

สำหรับสมาชิกวุฒิสภา
ได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

เอกสารสรุปการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายเนติ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พื้นทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก นิติกร ๔
นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการ ๖ นางรัตติกานต์ บุษริยัง เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์ วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูล กฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑
- ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๓

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๕)

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- ประเด็นสำคัญจากการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
การกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ มีหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกลับเป็นผู้ประกันตน

เหตุผล

โดยที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวนมากไม่ได้ส่งเงินสมทบตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) ทำให้ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและไม่อาจกลับเป็นผู้ประกันตนได้อีก เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวในการขอกลับเป็นผู้ประกันตนได้เฉพาะกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๑๑ เสียง ไม่รับหลักการ ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นกรรมาธิการ กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑. นายกมล บันไดเพชร	๒. นางกัญตวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์
๓. นายครรชิต ทับสุวรรณ	๔. นางเจิมมาศ จิ่งเลิศศิริ
๕. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เกียรติทรัพย์	๖. นางชมภู จันทาทอง
* ๗. นายชีวะเวช เวชชาชีวะ	๘. นายณัฐวัช วัลลิโกดม
๙. นายธีระ ไตรสรณกุล	๑๐. นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์
๑๑. นายเชียรชัย สุวรรณเพ็ญ	๑๒. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
๑๓. นายนิมิตต์ วาบา	๑๔. นายบารมี ชัยรัตน์
๑๕. ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร	๑๖. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์
๑๗. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	* ๑๘. นางผจงสิน วรรณโกวิท
๑๙. นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน	๒๐. นางไพจิตร จารุวัชรวรรณ
๒๑. นายมงคล โค้ววัดนะวงษ์รักษ์	* ๒๒. นายมนัส โกศล
๒๓. นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	๒๔. นางสาวรังสิมา รอดรัมย์
๒๕. นายวีระวัฒน์ โอสถาณเคราะห์	๒๖. นายสมควร โอบอ้อม
๒๗. นางสิรินทร รามสูต	* ๒๘. นายสุธรรม นทีทอง
๒๙. นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจักขณ์	๓๐. นายสุรียา พรหมดี
๓๑. นายสุวัฒน์ ม่วงศิริ	๓๒. นางอนุรักษ์ บุญศล
๓๓. นายอภิชาติ การิกานจน์	* ๓๔. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์
๓๕. ว่าที่ร้อยตรี อับดุลฮาฟิซ ฮิล	๓๖. นายอำนาจ คลังผา

* หมายถึงกรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ขั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงาน (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกลับเป็นผู้ประกันตน

เหตุผล

โดยที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวนมากไม่ได้ส่งเงินสมทบตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) ทำให้ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและไม่อาจกลับเป็นผู้ประกันตน ได้อีก เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวในการขอกลับเป็นผู้ประกันตนได้เฉพาะกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. สรุปได้ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากเป็นการให้โอกาส แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ใช้แรงงาน และส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ให้ได้รับการช่วยเหลือหรือบรรเทา ความเดือดร้อนลงได้

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีลักษณะเป็นเรื่องเดียวกันกับ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเห็นว่าควรจัดทำโดยเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ควรจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติใหม่ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง

๓. ตามมาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกันตนซึ่งความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และมีความประสงค์จะกลับเป็นผู้ประกันตน ยื่นคำขอต่อสำนักงานประกันสังคมภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น เห็นว่าเป็นระยะเวลาที่สั้น ทั้งนี้ ผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และบางคนอาจไม่สามารถทราบได้ว่ามีกฎหมายบัญญัติออกมาใช้บังคับเพื่อประโยชน์แก่กรณีของตน

๔. เห็นควรมีการเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขและวิธีการในการที่ผู้ประกันตนซึ่งความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงจะขอใช้สิทธิกลับเป็นผู้ประกันตน ในการพิจารณาขั้นกรรมาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

๕. เห็นควรเพิ่มมาตรการในการให้โอกาสแก่ลูกจ้างที่พ้นจากสภาพการเป็นลูกจ้างเนื่องจากเหตุสูงอายุให้ได้รับประโยชน์จากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้ตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. มีหลักการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกันตน ผู้ใช้แรงงาน โดยบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่ขาดโอกาสทางสังคม และเป็นผู้ที่มียรายได้น้อย ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของบุคคลดังกล่าวได้

๒. หากพิจารณาในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะพบว่า หมายความว่าถึงบุคคลที่เป็นผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างแล้ว ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานะที่สมควรได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

๓. หากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยเฉพาะการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายละเอียดต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกันตนต่อไป

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ตามที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอด้วยคะแนนเสียง ๓๑๑ เสียง ไม่รับหลักการ ๒ เสียง โดยมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๖ คน และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
การกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๒๐/๒๕๕๓ วันที่ ๗ ก.ย. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๗๑๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

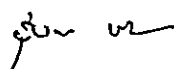
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์

ธานี

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกลับเป็นผู้ประกันตน

เหตุผล

โดยที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวนมากไม่ได้ส่งเงินสมทบตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) ทำให้ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและไม่อาจกลับเป็นผู้ประกันตนได้อีก เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวในการขอกลับเป็นผู้ประกันตนได้เฉพาะกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เมื่อสำนักงานได้รับคำขอตามมาตรา ๔ ให้ดำเนินการตรวจสอบคำขอ โดยไม่ชักช้า ในกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอมูลสิทธิกลับเป็นผู้ประกันตนให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ในกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีสิทธิกลับเป็นผู้ประกันตน ให้สำนักงานเสนอ รายงานพร้อมเหตุผลต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีสิทธิกลับเป็นผู้ประกันตน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ คำสั่งเลขาธิการนั้นให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖ การกลับเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้เริ่มตั้งแต่เดือน ถัดจากเดือนที่ยื่นคำขอ และให้ผู้ประกันตนมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์
สรุปลงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
การกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวนมากไม่ได้ส่งเงินสมทบตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) ทำให้ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เป็นเหตุให้ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและไม่อาจกลับเป็นผู้ประกันตนได้อีก เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวในการขอกลับเป็นผู้ประกันตนได้ เฉพาะกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกันตน” “สำนักงาน” และ “เลขาธิการ” เพื่ออธิบายความหมายของคำดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ ที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสามารถกลับเป็นผู้ประกันตนได้โดยให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ สำนักงานประกันสังคมจังหวัด หรือสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี ตามแบบที่เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมกำหนดภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้มีการตรวจสอบคำขอของผู้ยื่นคำขอกลับเป็นผู้ประกันตนโดยไม่ชักช้า กรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีสิทธิกลับเป็นผู้ประกันตนให้แจ้งแก่ผู้ยื่นคำขอรับทราบ และกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีสิทธิกลับเป็นผู้ประกันตน ให้สำนักงานเสนอรายงานพร้อมเหตุผลต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณาและมีคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อให้รูปแบบของการจัดทำคำสั่งนั้น สอดคล้องกับรูปแบบของการจัดทำคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อเลขาธิการมีคำสั่งว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีสิทธิ
กลับเป็นผู้ประกันตน คำสั่งนั้นให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้เริ่มกลับเป็นผู้ประกันตนตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ยื่นคำขอ
และกำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม กล่าวคือ มีสิทธิ
ในการได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยให้นับระยะเวลาความเป็นผู้ประกันตนต่อจากเดิม และมีหน้าที่
ออกเงินสมทบนับแต่เริ่มกลับเป็นผู้ประกันตน สำหรับสิทธิและหน้าที่ในเรื่องอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (ร่างมาตรา ๖)
